

Foutloze Methode

Leo Knoops en Wim Knoops

Foutloze Methode

Leo Knoops en Wim Knoops

*“The thousand injuries of Fortunato I had borne as I best could;
but when he ventured upon insult, I vowed revenge.”*

Edgar Allan Poe, *The Cask of Amontillado* (1846).

Capelle a/d IJssel en Rotterdam, november 1985

Copyright © tekst:

Leo Knoops en Wim Knoops, Capelle a/d IJssel & Rotterdam, 1985 en 2013 (heruitgave)

Copyright © illustraties:

Wim Knoops, privé-collectie, Rotterdam, 2013

Technische realisatie ®:

John Hellewegen, alleskunner op computergebied, Rhoon, 2013

Geheel achterin dit verhaal treft u zoals gewoonlijk een lijst van onze publicaties aan.

De dood van Socrates. Bronzen beeld met klok op marmeren voet (eind negentiende eeuw).

Nieuw!

Bijna al onze kerstverhalen en sprookjes zijn sinds kort op internet te vinden. Bezoek hiervoor onze website: www.knoops-producties.nl

De nog ontbrekende exemplaren worden het komende halfjaar geplaatst. In de loop van 2014 zullen alle verhalen (en trouwens ook onze overige publicaties) hier digitaal beschikbaar zijn. Met veel dank aan John Hellewegen te Rhoon voor het bouwen van deze prachtige website.

Proloog

Geblokkeerde ambities leiden tot spanningen, dat is bekend. Sommigen zijn echter geneigd om, naarmate de jaren verstrijken, zich neer te leggen bij het faillissement van de in hun jeugd te hoog gestelde idealen.

Maar anderen hebben daar op den duur geen vrede mee. En dan gebeuren er soms ongelukken. Behalve natuurlijk als men gewend is nimmer fouten te maken, hoewel dat niet altijd de garantie hoeft te bieden dat er zich geen verrassingen kunnen voordoen. Het nu volgende verhaal bewijst dat.

Nog even een opmerking. Misschien bent u van plan om met de Kerstdagen een fles wijn open te trekken. Vraag u dan wel van tevoren af of de fles, die u in uw handen houdt, inderdaad dezelfde is als die welke u zelf in de winkel heeft gekocht. Het is maar om ongelukken te voorkomen.

Deel 1

“Al die jaren dat ik op de afdeling Pensioenverzekeringen heb gewerkt heb ik nog nooit fouten gemaakt.

Een enkele kleine vergissing in mijn inwerkperiode daargelaten ben ik er prat op gegaan nimmer in mijn werk ook maar het geringste foutje te hebben laten sluipen. Geen rekenfout, geen taalfout, geen administratiefout. Niets.

Vanzelfsprekend hadden mijn superieuren daar, naarmate de jaren verstreken, steeds meer waardering voor, totdat het op den duur voor iedereen vaststond: werk van Van Aken, dat hoeft eigenlijk niet nagekeken te worden. “Van Aken, die kan geen fouten maken.”

Ik was daar zelf, daar kom ik rond voor uit, trots op, en had het zojuist genoemde rijm graag op een van mijn bureauladen geplakt als dat niet al te opschepperig had gestaan.

Financiële voordelen bood mijn reputatie me jarenlang eigenlijk nooit overmatig.

Mijn salaris was op gezette tijden verhoogd, en ook mijn functie werd af en toe wat verantwoordelijker.

Naarmate ik echter langer op de afdeling zat werd me duidelijk dat mijn promotiekansen eerder afnamen dan toenamen. Merkwaaardig voor iemand van mijn kwaliteiten.

Het begon er evenwel, terwijl de jaren verstreken, naar uit te zien dat ik het slachtoffer werd van een aantal in mijn nadeel samenwerkende factoren: mijn te grote routine en daardoor ontstane onmisbaarheid op mijn eigen afdeling, overtolligheid (door automatisering) van personeel op andere afdelingen, wat overplaatsing onmogelijk maakte, en mijn leeftijd, die net te hoog was om elders beter en hoger betaald werk te vinden.

Bleef over de mogelijkheid om op mijn eigen afdeling hogerop te komen, maar hier lag het beslissende struikelblok, dat mijn carrière definitief blokkeerde: mijn chef, een onaandoenlijke jurist, bekleedde zijn functie al meer dan tien jaar, en het was volstrekt duidelijk, dat hij nooit meer voor een topfunctie in aanmerking zou komen; hij maakte er trouwens geen geheim van zoiets ook volstrekt niet te ambiëren.

Jarenlang runde hij zijn afdeling tot tevredenheid van iedereen en van zichzelf. Eigenlijk was ik de enige die met deze gang van zaken geen vrede kon hebben. Ik meende dat niemand beter dan ikzelf aan het hoofd van de afdeling kon staan. Mijn ervaring en het feit dat ik nooit fouten maakte gaven mij meer dan recht op de functie. Ik was dan ook opgeklommen tot vlak onder de chef, mr. J. Zuydersloot, maar verder kon ik niet.

Het was om gek te worden: Zuydersloot was 53 jaar, en zou dus nog zeker tien jaar aanblijven. Pas daarna zou het mijn beurt zijn... of niet natuurlijk! Wie weet wie er in die tien

jaar nog ten tonele zou verschijnen om mij in mijn streven de voet dwars te zetten... een jong, energiek iemand van buiten, met betere papieren, misschien een universitaire titel. Zelfs had ik slechts een bescheiden vakdiploma, en voor verdere studie voelde ik totaal niets.

Een op zichzelf onbelangrijk voorval bracht op een dag verandering teweeg in mijn alledaagse kantoorleven, waarin in feite totaal geen zicht was op een of andere spectaculaire verandering. Ik achtte het altijd mijn plicht op werkoverlegvergaderingen in royale mate van de rondvraag gebruik te maken om mijn inzichten aangaande de gang van zaken op de afdeling aan anderen, en met name aan de chef, mede te delen. In zijn memo's en werkinstructies vond ik altijd wel ergens een foutje, en dat wilde ik dan graag bespreken, opdat iedereen er zijn voordeel mee kon doen, Zuydersloot net zo goed.

Op de laatste werkoverlegvergadering stelde ik daarom voor, dat nieuwe richtlijnen van de chef, alvorens ze te laten uittypen en ronddelen, altijd door mij gecontroleerd zouden worden. Tenslotte ben ik de beste en meest ervaren kracht van de afdeling. Zat er ergens iets onjuists in, dan zou ik het bijtijds signaleren, en zo had iedereen er baat bij. Zuydersloot zelf ook natuurlijk.

Dit voorstel viel niet in goede aarde. In scherpe bewoordingen wees Zuydersloot mij terecht: hij was afdelingschef, en tot het uitvaardigen van werkinstructies was hij zelf heel goed in staat. Als hij mijn hulp dringend nodig had zou hij er wel om vragen.

Het moet gezegd worden dat mijn collega's hem op opvallende wijze bijvielen. Ik zat gewoon voor gek, en was woedend.

Wat verbeelde die Zuydersloot zich wel? In plaats van mijn aanbod dankbaar te aanvaarden wees hij me mijn plaats. Mij! Die allang op zijn stoel hoorde te zitten.

Die laatste gedachte begon mijn denkwereld hoe langer hoe meer in beslag te nemen. Het zou wat overdreven zijn te stellen dat ik zijn dood wenste, maar ik kon het ook niet helpen dat ik steeds opnieuw weer kwam te fantaseren over de situatie die zou ontstaan als Zuydersloot nu eens zou komen te overlijden.

En hoe meer ik hierover nadacht, hoe sterker ik tot de overtuiging kwam dat het zonder meer de beste oplossing zou zijn. Voor iedereen. Ook voor het bedrijf. Wie zou de functie beter dan ik kunnen vervullen? Het moest voor de directie een aanlokkelijke gedachte zijn: een foutloos werkend iemand aan het hoofd van een zo belangrijke afdeling.

Men zou mij vanzelfsprekend maar al te graag benoemen als die ellendige Zuydersloot er niet zat.

Waarom moest ik nu het ongeluk hebben vlak boven mij de meest stoelvaste chef van het gehele concern te hebben? Was hij maar ziekelijk of zo... maar nee, voor zover ik het beoordelen kon zat een ontijdig heengaan er niet in... tenzij ik hem daarbij behulpzaam zou zijn.

In het begin was dit niet meer dan een amusante fantasie. Volkomen onzinnig: ik, de onkreukbare kantoorklerk G.J. van Aken, wilde mijn chef uit de weg ruimen. Alsof dat trouwens niet vroeg of laat zou uitkomen. Ik had genoeg detectiveverhalen gelezen om te weten dat de perfecte misdaad niet bestaat. Hoe ingenieus ook uitgedacht, altijd maakte de dader wel ergens een enkel onnozel foutje, dat hem tenslotte noodlottig werd.

Maar klopte deze redenering wel? De perfecte misdaad bestond, volgens mij, wel degelijk, maar werd alleen nooit als zodanig onderkend! Men sprak dan van een ongeval, een tropische ziekte, een vroegtijdig overlijden. En, dacht ik doorredenerend, wie was er nu meer in staat een perfecte misdaad te plegen dan ik, die zich erop beroemde nooit fouten te maken. Het zou dus inderdaad mogelijk moeten zijn een waterdicht plan te ontwerpen voor een... nou ja, voor een moord! Daar kwam het toch op neer.

Het idee begon me te obsederen. Voor de aardigheid had ik al een paar keer een soort schema gemaakt onder de kop: 'De perfecte moord'.

De plannen hadden echter één punt gemeen, dat ze onbruikbaar maakte: te ingewikkeld, en dus de mogelijkheid tot een fout in zich dragend. En foutloos zou het toch moeten zijn. De uitvoering zou op geen enkele wijze zelfs maar de vaagste indruk mogen wekken dat ik er op ook maar de geringste wijze de hand in had gehad. Iedereen zou het er op het eerste gezicht over eens moeten zijn: een ongeluk.

Uiteindelijk vond ik het. Is eenvoud niet het kenmerk van het ware?

Ik had het volmaakte plan bedacht! Hoe ik het ook bekeek: er school geen enkele fout in. Zo en niet anders zou ik te werk moeten gaan als ik mijn chef, mr. J. Zuydersloot, uit de weg zou willen ruimen.

Het was, moest ik met een zekere schaamte bekennen, een niet onprettige gedachte: als ik zou willen zou ik binnen vrij korte tijd mijn ambitie kunnen verwezenlijken. Het idee hield mij constant bezig, terwijl ik die avond rustig thuis in mijn gemakkelijke stoel zat.

Ik was zo tevreden over mijn plan, dat ik besloot om het eens netjes van A tot Z vast te leggen. Ik nam pen en papier en begon te schrijven.

Liquidatie Zuydersloot

Gegevens

1. *Zuydersloot is een wijnkenner en –liefhebber. Dit feit is algemeen bekend. Iedere woensdag maakt hij van zijn lunchpauze gebruik om enkele flessen in te slaan bij de wijnspeciaalzaak om de hoek.*
2. *De wijnhandel is de laatste tijd in opspraak. Steeds opnieuw worden flessen ontdekt waarin zich stoffen bevinden die er niet in thuis horen. Behalve antivries worden er ook andere ziekteverwekkende vergiften in aangetroffen.*

Theorie

Het moet mogelijk zijn zelf thuis een fles wijn van Zuydersloot's favoriete merk te vergiftigen. Dat moet gebeuren zonder kurk en capsule zichtbaar te beschadigen, en kan gerealiseerd worden met een injectienaald. De vondst van zwaar vergif in een fles "Côtes de Bourg" zou met enorme koppen in de krant verschijnen: "Oostenrijks wijnschandaal zinkt in het niet; dodelijk vergif in Franse wijn aangetroffen! Reeds een dodelijk slachtoffer!"

Toepassing en uitwerking

Simpel en doeltreffend: na de lunchpauze zet Zuydersloot zijn boodschappentas in de garderobe onder zijn kapstok. Mijn eigen tas met vergiftigde wijn staat ernaast.

Het enige wat mij te doen staat is in een onbewaakt moment naar de garderobe te lopen, een fles wijn uit Zuydersloot's tas lichten en kijken of die van het juiste merk is. Zo ja, dan is het een secondenkwestie om zijn fles met mijn exemplaar te verwisselen. Natuurlijk vermijd ik het maken van vingerafdrukken.

Daarna hoef ik slechts het ogenblik af te wachten dat hij, op zekere dag, niet meer op zijn werk verschijnt.

Er is absoluut niets in zijn dood dat ook maar enigszins in mijn richting wijst.

Gevolg

Er zal een nieuwe chef benoemd moeten worden. Hiervoor is maar één serieuze kandidaat, en dat ben ik.

Ik las het geheel tevreden over. Het plan was in al zijn simpelheid volmaakt te noemen. Geen ingewikkelde methodes die tot fouten konden leiden. Ik vouwde het papier op en stak het in mijn zak.

Met een glimlach leunde ik achterover en sloot voldaan de ogen.
Geen fouten... natuurlijk niet. Ik maak immers nooit fouten.

Mijn lichte sluimer werd verstoord door het doordringende geluid van de deurbel. Verbaasd keek ik op de klok. Bijna middernacht. Wie kon dat zo laat nog zijn?

Moeizaam kwam ik overeind en begaf mij naar de voordeur.

Twee mij onbekende heren stonden op de stoep. De kleinste van de twee tikte beleefd tegen de rand van zijn hoed.

“Goedenavond. Bent u de heer G.J. van Aken?”

“Inderdaad,” zei ik. “Wat is er van uw dienst?”

De man toonde mij een legitimatie.

“Mijn naam is Bruins, inspecteur van politie. Meneer Van Aken, u staat onder arrest. Ik moet u verzoeken ons te vergezellen naar het politiebureau.”

Ik snakte naar adem. “Onder arrest? En... waarom? Op welke beschuldiging?”

“U wordt ervan verdacht met voorbedachten rade mr. J. Zuydersloot door middel van vergiftiging om het leven gebracht te hebben,” luidde het antwoord, dat op mij het effect van een slag met een reuzenvuist had. Het drong nauwelijks tot me door dat ik door de metgezel van de politie-inspecteur met mijn gezicht tegen de muur werd gezet, armen en benen gespreid. Vakkundig werd ik gefouilleerd.

“Dat noem ik geluk hebben,” hoorde ik de politieman tot de inspecteur zeggen. “Kijk eens wat ik hier heb, chef!”

Het liquidatieplan! ging het door mij heen.

Daar was het geritsel van een stuk papier dat wordt opengevouwen, gevolgd door een verbaasd fluiten van de inspecteur.

“Pfff... Nou, ik moet zeggen: het zit ons vandaag niet tegen! Erg behulpzaam... Kijk eens aan: het hele uitvoeringsplan tot in de details. Alles klopt, tot het merk van de wijn toe... Het sluitend bewijs, Van Dam! Twijfel is overbodig. Voer hem maar af. De zaak is rond!”

* * *

Nog steeds begrijp ik er niets van! Welk duivels lot is mijn ten deel gevallen? Het is om gek te worden. Wat is er toch gebeurd?

Om orde te scheppen in de chaos van mijn geest heb ik nu besloten de gehele loop der gebeurtenissen nu eens vanaf het begin op papier te zetten. Het kan er toe bijdragen de oorzaak van mijn noodlot te achterhalen. Ergens moet iemand een fout gemaakt hebben.”

w.g.

G.J. van Aken.

Deel 2

Najaarsstormen deden de neergutsende regenvlagen onophoudelijk tegen de ruiten van het grote verzekeringsconcern striemen. Op de afdeling Pensioenverzekeringen tekende mr. J. Zuydersloot, de afdelingschef, de laatste brief van de uitgaande post voor die dag. Iedere keer als hij het brievenboek dichtklapte vroeg hij zich onwillekeurig af hoeveel handtekeningen hij in deze functie en achter dit bureau al gezet had, en hoeveel er nog volgen zouden.

Sinds korte tijd wist hij het antwoord op de laatste vraag. Er zouden er geen meer volgen. Hoewel, één brief moest hij nog tekenen, maar dat zou geen zakelijke, doch een persoonlijke brief zijn.

Zuydersloot stak een sigaret op en inhaleerde diep. Twee weken geleden had hij in alle rust een besluit inzake een belangrijke kwestie genomen, en dag en uur bepaald. Hij zou niet gelaten gaan wachten op de dingen die onafwendbaar komen moesten. Daar was hij de man niet naar. Zijn hele leven had hij steeds zélf de beslissingen genomen, en ook nu zou het niet anders gaan. Op de een of andere manier had hem dit een rustig gevoel gegeven.

De door hem vastgestelde dag was vandaag, en ondanks alles moest hij glimlachen. Andere mensen zouden regelingen treffen, alles ordelijk achterlaten. Vreemd genoeg kon hij alleen maar aan Van Aken denken, de oudste en meest ervaren man van de afdeling. Van Aken maakte nooit fouten, had altijd gelijk, was nooit ziek, beheerste zijn werk. Het was eigenlijk de medewerker zoals iedere chef zich er een zou wensen. De juiste man op de juiste plaats. Onmisbaar.

En altijd even onverstoort. Je kon op hem bouwen. Iedereen die met iets moeilijks zat wist: vraag aan Van Aken hoe het zit en de zaak is opgelost. Soms kreeg Zuydersloot de onplezierige indruk dat niet hij, maar zijn ondergeschikte feitelijk de afdeling leidde. Zelfs was het al enkele keren voorgekomen dat hogere functionarissen niet meer hij hém om informatie kwamen vragen, maar bij Van Aken.

Zuydersloot sloot even de ogen. Bij ieder beoordelingsgesprek was hij steeds weer gedwongen geweest Van Aken zijn grote waardering te betuigen. En hij haatte hem intens, van zijn glanzend gepoetste schoenen tot de onberispelijke scheiding in zijn haar.

En deze man zou binnenkort op zijn stoel plaatsnemen, al kon hij dat zelf natuurlijk nog niet weten.

Want het laatste onderhoud, dat Zuydersloot met zijn arts, dr. Veldkerke, had gehad, had iedere twijfel definitief weggenomen.

Met stoïcijnse kalmte had Zuydersloot naar zijn doodvonnis geluisterd. Er bestond geen enkele kans meer op genezing. Hij zou hooguit nog drie of vier maanden te leven hebben. Enkele malen al had hij op het punt gestaan zijn superieuren in te lichten, maar het was juist de niet te verdragen gedachte aan Van Aken, die dan zijn plaats zou innemen, die hem daarvan had weerhouden. Geruime tijd had hij erover nagedacht of er een middel was om dat nog te voorkomen. Tenslotte meende hij te weten wat hem te doen stond.

De pendule in de huiskamer sloeg negen. Het reeds bepaalde uur was bijna aangebroken en Zuydersloot was niet van plan om op het laatste moment van zijn besluit af te wijken. Dat was nooit zijn gewoonte geweest, en ook nu zou het niet anders zijn.

Geen moment had zijn wijsgerige kalmte hem verlaten.

Voor hem op tafel lag een exemplaar van Plato's *Phaedo*, het kerkerdrama waarin de dood van Plato's grote leermeester Socrates beschreven wordt. Evenals Socrates ontleende Zuydersloot zijn rust aan de overtuiging dat de ziel reeds een Leven had gehad voordat zij in dit lichaam kwam. Een Leven, aldus Socrates, voordat haar leven-in-dit-lichaam begon. Zij zal nu een Leven gaan beginnen nadat het lichaam gestorven is. Over die onsterfelijkheid van de ziel na de dood spreken Socrates en zijn vrienden op de avond van zijn terechtstelling. Zuydersloot sloeg het boek open en las de slotpassage van de *Phaedo*, die geen bespiegeling meer is, maar een beschrijving; de laatste gesprekken die Socrates in zijn gevangenis met zijn vrienden voert, de komst van de dienaar van de Raad van 500 die hem de gifbeker komt reiken, de kalmte waarmee hij deze leegdrinkt.

Zuydersloot sloot het boek en zette het terug in de kast, op de plaats waar het hoorde. Zijn hele leven was hij een groot bewonderaar van de klassieke Griekse letteren geweest. Hij had

dan ook besloten om van dit leven afscheid te nemen op de wijze van Socrates. Met dezelfde onverstoortbaarheid zou hij zijn gifbeker drinken.

Slechts één ding restte hem nog. De brief lag al klaar op zijn bureau. Hij hoefde hem alleen nog maar te tekenen.

Jacques-Louis David (1748-1825), *De dood van Socrates* (1787).

Geachte inspecteur Bruins,

Mijn leven wordt bedreigd. Een van mijn ondergeschikten, G.J. van Aken, beeldt zich de laatste tijd steeds meer in dat hij de leiding over de afdeling, waarvan ik thans de chef ben, in handen zou behoren te hebben. U zult misschien tegenwerpen dat dit probleem wel meer voorkomt, maar ik heb ernstige redenen om aan de geestelijke vermogens van deze persoon te twijfelen.

Natuurlijk is dit eigenlijk geen onderwerp om per brief af te doen.

Wellicht zouden wij hierover eens een nader gesprek kunnen hebben? Ik zou dit ten zeerste op prijs stellen.

Ik schrijf u dit alles nu reeds omdat, nadat de heer Van Aken mij al enkele malen heeft bedreigd, ik nu zelfs bevreesd begin te raken dat hij in zijn waanzin pogingen zal gaan ondernemen mij een 'ongeluk' te laten overkomen.

Ik meen hem voldoende goed te kennen om te veronderstellen dat hij een methode zal gebruiken die hem op geen enkele wijze verdacht zal maken. U begrijpt dat ik u dit alles in volle vertrouwelijkheid mededeel.

Mocht u een dezer dagen tijd hebben om langs te komen, wilt u mij dit dan laten weten?

Ik haal mij misschien alleen waandenkebeelden in het hoofd, maar men kan in dit soort zaken nooit voorzichtig genoeg zijn.

Hoogachtend,

Zuydersloot plaatste met een definitief gebaar zijn handtekening. Hij stopte de brief in een envelop, adresseerde hem en plakte er een postzegel op. Vervolgens legde hij hem bij enkele andere te posten brieven op zijn schrijftafel. Het moest immers allemaal zo echt mogelijk lijken.

Over een uur zou zijn buurman aanbellen voor hun wekelijkse partij schaak en geen gehoor krijgen, hoewel het licht binnen brandde. De politie zou zijn brief zonder twijfel in de kortste keren ontdekken en de gevolgen zouden onafwendbaar zijn.

Hij nam het glas wijn, met het dodelijke middel erin, en liet zich in zijn leunstoel zakken. Zijn laatste gedachten golden niet meer Van Aken.

Epiloog

De regen had voor sneeuw plaatsgemaakt.

Inspecteur Bruins staaarde met tegenstrijdige gevoelens naar de neerdwarrelende vlokken.

Zelden in zijn loopbaan was een moordzaak zo snel opgelost, en sloot alles zo mooi.

Achter hem ging de deur open. Brigadier Van Dam kwam binnen en plaatste een kop koffie op het bureau van zijn meerdere. Bruins merkte het nauwelijks, zo was hij verdiept in zijn overpeinzingen.

Het was werkelijk volmaakt: een jurist wordt op een avond vergiftigd in zijn woning aangetroffen, en tussen zijn papieren wordt een brief gevonden waarin een duidelijke indicatie van de dader staat vermeld. Als deze een uur later gearresteerd wordt vindt men op hem een precies uitgewerkt plan voor de moord, zoals die ook inderdaad heeft plaatsgevonden.

Bijna te mooi om waar te zijn. Alles klopte wel érg goed.

Bruins keerde zich schouderophalend van het raam af en nam achter zijn bureau plaats. Wat zou het? Hij had met deze zaak gewoon eens een keer geluk gehad. Dat mocht toch ook wel eens af en toe?

Hij roerde de suiker door zijn koffie. Met smaak dronk hij zijn kopje leeg.

Einde

November 1985

Leo Knoops

Wim Knoops

Lijst van publicaties

Romans, novellen en toneelstukken

- **Moord in de Kluis** (novelle – 1982)
- **Het Noodlot van St. Wijnandsklooster** (spookverhaal – 1983)
- **Drie Dode Directeuren** (assurantiethriller; RVS-trilogie deel 1 – 1984)
- **Foutloze Methode** (kort verhaal – 1985)
- **Onrust op St. Gregoria** (toneelstuk in drie bedrijven – 1986)
- **Het Cassandra Programma** (driedelig horrorfeuilleton – 1987)
- **Het Geraamte achter het Beeldscherm** (assurantiethriller; RVS-trilogie deel 2 – 1988)
- **Terugkeer om Middernacht** (Rotterdams spookverhaal – 1989)
- **Gasten op Kerstavond** (Rotterdamse kerstnovelle – 1990)
- **De Vloek van de Kluienaar** (assurantiethriller; RVS-trilogie deel 3 – 1991)
- **Het Testament van de Tempelier** (kerstvertelling – 1992)
- **De Heks van Bleskensgraaf** (spookverhaal – 1993)
- **De Ondergang van St. Gregoria** (korte eenakter – 1994)
- **Het Veld van Eer** (spookverhaal – 1994; herdruk in 2004, gevoegd achter “De Man uit Gent”)
- **De Herfstmoorden** (Rotterdamse thriller – 1995)
- **De Ruïne van de Abdijkerk** (spookverhaal – 1996)
- **De Terugkeer van graaf Ewout** (kort historisch blijspel voor de jeugd in drie bedrijven – 1997)
- **Het Graf van de Gehangene** (fantastische vertelling – 1997)
- **Het Portret van Sebastiaan Franken** (spookverhaal – 1998)
- **Het Mamba Project** (Rotterdams kantoordrama; Metropool-trilogie deel 1 – 1999)
- **Verraad aan de Vlist** (koningsdrama – 2000)
- **Het Zwaard van Cortigel** (spookverhaal – 2001)
- **Operatie ‘Zeemeeuw’** (stormachtig kantoordrama; Metropool-trilogie deel 2 – 2002)
- **De ondergang van de RVS** (Rotterdamse Opera van vóór den Spoortunnel – 1988 & 2001; publicatie 2002)
- **Het Lijk op de Flexplek** (kerstnovelle – 2003)
- **De Man uit Gent** (kerstnovelle – 2004; gevolgd door een herdruk van “Het Veld van Eer” uit 1994)
- **Het Klooster van Knarsel** (postmoderne graal-roman – 2005)
- **Het Uranus Complot** (historisch kantoordrama; Metropool-trilogie deel 3 – 2006)
- **De Solutius Rollen** (kerst-thriller – 2007)
- **Dood in Zwartewaal** (macabere vertelling – 2008)
- **De Rentmeester** (kerstnovelle – 2009)
- **Kroningsmis** (Dietse roman – 2010)
- **De Patriotten** (opera in vijf taferelen – 2011)
- **Het Veemgericht** (kerstvertelling – 2011)
- **De Zaak Pontius** (paasverhaal – 2012)
- **De Man met de Baard** (kerstvertelling – 2012)
- **Sprookjes en vertellingen** (verzameling – 1995-2012)

Kerstsprookjes en andere verhalen voor de jeugd

- **De kabouter** (1995)
- **Juffrouw Gré** (1996)
- **De nieuwe dwergenkoning** (1997)
- **De herders** (1998)
- **Het echte millennium-probleem** (1999)
- **De wondertuin** (2000)
- **De man aan het raam** (2006)
- **De kerststal** (2006)
- **De stenendelvers** (2007)
- **De rijke verhalenverteller** (2011)
- **De poppenkast** (2012)
- **De nieuwe berg** (2013)

Bezoek onze website met kerstverhalen (en nog veel meer): www.knoops-producties.nl

*Nihil Obstat: pater Pierluigi Collina, Censor a.h.d., generale overste van de Maledictijnen
Imprimatur: kardinaal-aartsbisschop Ignatio de Spada, hoofd van de Spaanse Inquisitie*

KNOPS
Een Leo Knoops en Wim Knoops productie